

159

ՔԱՂՎԱԾՔ ՏԱՐԻՖԱՅԻՆ ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹՅՈՒՆԻՑ

Հ Ր Ա Հ Ա Ն Գ

Ի ԼՐՈՒՄՆ ԿԱՅԱՑԱԾ ՏԱՐԻՖԱՅԻՆ ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹՅԱՆ, ԱՇԽԱ-
ՏԱՆՔԻ ԻՐԱԽՈՒՍԱԿԱՆ ՊԱՐԳԵՎԱՏՐՄԱՆ ՄԱՍԻՆ
ՀԱՅՅՈՒՂԱՐԴԻ ՑԱՆՑՈՒՄ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹՅՈՒՆ ՀԱՅՅՈՒՂԱՐԴԻ

Յ Ե Ր Ե Վ Ա Ն

1936 թ.

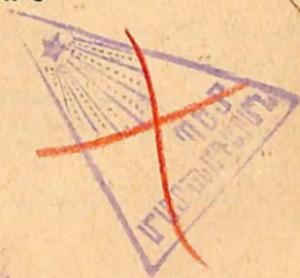
STAMPED GEORGIAN TEXT
845 100

ՔԱՂՎԱԾՔ ՏԱՐԻՖԱՅԻՆ ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹՅՈՒՆԻՑ

Հ Ր Ա Հ Ա Ն Գ

Ի ԼՐՈՒՄՆ ԿՍՅԱՑԱԾ ՏԱՐԻՖԱՅԻՆ ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹՅԱՆ, ԱՇԽԱՑԱՆՔԻ ԽՐԱՆՈՒՍԱԿԱՆ ՊԱՐԳԵՎԱՏՐՄԱՆ ՄԱՍԻՆ
ՀԱՅՅՈՒՂԱՐԴԻ ՑԱՆՑՈՒՄ

A 23670

Սոյուզորգույոս 89, Տպարան Գանաբեռգեսի

Յ Ե Ր Ե Վ Ա Ն

1936 թ.

Թարգմանությունը ուսերհնից Ա. ՂԱԶԱՐՅԱՆԻ
Պատ. խմբագիր Լ. ՈԹՅԱՆ
Տեխ. խմբագիր ՄԱՍԻՍ ՓԱՆՈՍՅԱՆ
Սրբագրություն Զ. ԲԱԲԱԽԱՆՅԱՆԻ

ВЫПИСКА ИЗ ТАРИФНОГО СОГЛАШЕНИЯ ИНСТРУКЦИЯ

К тарифному соглашению о сдельно-примиальной
оплате труда по системе Армянского треста
Главмаслопрома.

ԲԱՆԱԲԵՌՇԻՆԻ ՏՊԱՐԱՆ

Հանձնված է ապագր. 20/III 36 թ. Ստորագր. ապագր. 31/IV

Քրապիտ № 2062.

պատվեր № 9.

տիրաժ 500.

ՔԱՂՎԱԾՔ ՏԱՐԻՓԱՅԻՆ ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒ- ԹՅՈՒՆՆԻՑ

Աշխատանքի արտադրողականության հետագա աճն ապահովելու, գործարաններն ու սարքավորումն աճելի լավ ոգտագործելու, միջերումների և արտադրության պլանը կատարելու և գերակատարելու, կաթնամիջերների վերակը լավացնելու, — կորուստները և ինքնարժեքը պակասեցնելու նպատակով — կաթնարդյունաբերության Միության Կենտկոմը և Գլավմասլուպրոմը կրնքեցին սույն տարիֆային համաձայնությունը յուզապանրագործական արդյունաբերության աշխատողների աշխատանքի վարձատրման պայմանների մասին 1936 թ. ընթացքում:

1. ԳՆԱՀԱՏՈՒՄՆԵՐ ՍԱՀՄԱՆԵԼՈՒ ԿԱՐԳԻ ՄԱՍԻՆ

1935 թ. գոյություն ունեցող ամսական գործավարձային գնահատումների փոխարեն ամբողջ 1936 թ. համար սահմանել միասնական տարեկան գործավարձային գնահատումներ, ժբբնք հաշվում են տարեկան տարիֆային դրույքի 80 տոկոսի բաժանումով արտադրության պլանի վրա:

Մնացած 40 տոկոսը վճարվում է վորպես կայուն բաժանական դրույք:

Ա. ԿԱՅ ԸՆԴՈՒՆՈՂՆԵՐԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԳՈՐԾԱՎԱՐՁԱՅԻՆ ՎԱՐՁԱՏՐՈՒԹՅՈՒՆ

1. Կաթ ընդունողների միասնական տարեկան պործաձարձային գնահատումներն հաշվում են կաթ ընդունողի տարեկան

տարիֆային դրույքի 60 տոկոսի բաժանումով պարտավորագրերով հանձման յենթակա կաթի մթերման սլանի վրա (գուրս յեկած տարվան համար սահմանված ղեղջը և խորհտնտեսությունների հետ կնքած պայմանագրերը, չհաշված կաթի գնումները կոնվենցիոն գներով):

Նրանց տարիֆային դրույքի մնացած 40 տոկոսը վճարվում է վորպես կալուն ամսական աշխատավարձ:

Հաշված գործավարձային տարեկան գնահատումները պետք է 1936 թ. մարտի մեկից վոչ ուշ իջեցվի կաթի ընդունման ամեն մեկ կետին:

2. Կաթ ընդունողները տարեկան գործավարձային գնահատումները հաշվելիս, տարվա սլանի մեջ չպետք է մտցնել կաթի կոնվենցիոն գնումների համար նրանց տրված առաջագրանքը:

Կոնվենցիոն գներով կաթի գնումների համար, կաթ ընդունողները վարձատրվում են առանձին նույն գնահատումներով, ժորոնք հաշվել են պարտավորագրերով կաթի մթերման սլանի համար:

Այդ գնահատումներով գործավարձային վարձատրությունից բացի, կաթ ընդունողները համար սահմանվում է լրացուցիչ պրոգրեսիվ վարձատրություն կոլտնտեսություններից, կոլտնտեսականներից և մենատնտեսներից կոնվենցիոն գներով կաթ գնելու համար:

	Կոլտնտես- կաթնագրան կաններից և քային Ֆերմ. մենատնտես- և կոլտնտես- ներից սություն.	
Պարտավորագրերով կաթի մթերման յեռամսյակային սլանի 15 տոկոսի քանակությամբ գնած ամեն մեկ ցենտներ կաթի համար	1 ս. 25 կ.	75 կ.
Պարտավորագրերով կաթի մթերման յեռամսյակային սլանի 15 տոկոսից ավել քանակությամբ գնած ամեն մեկ ցենտներ կաթի համար	2 ս. 50 կ.	1 ս. 50 կ.
Պարտավորագրերով կաթի մթերման յեռամսյակային սլանի 25 տոկոսից		

ալել քանակությամբ գնած ամեն մեկ ցենտներ կաթի համար	3 ս. 75 կ.	2 ս. 50 կ.
Պարտավորագրերով կաթի մթերման յեռամսյակային սլանի 35 տոկ. ալել քանակությամբ գնած ամեն մեկ ցենտ- ներ կաթի համար	5 ս.	3 ս. 50 կ.
Պարտավորագրերով կաթի մթերման յեռամսյակային սլանի 45 տոկոսից ալել քանակությամբ գնած ամեն մեկ ցենտներ կաթի համար	7 ս.	5 ս.

Խորհանտեսություններից կոնվենցիոն գներով գնած կաթի համար և Դավալչեսկի կաթի համար կաթ ընդունողները վարձատրվում են դործադրվող գնահատումներով, առանց սույն կետով սահմանված լրացուցիչ վարձատրության:

3. Կոնվենցիոն գներով կաթը յեթե գնում և անմիջապես գործարանը առանց կաթի ընդունման կետերի մասնակցության, ապա Ա. բաժնի 2-րդ կետով սահմանված ամեն մեկ ցենտներ կաթի վարձատրությունը վճարվում է՝ 50 տոկոսը գործարանի գրեկտորին և 50 տոկ. գործարանի աշխատակցին, վսրը մասնակցում է կաթ գնելուն և ընդունելուն:

Բ. ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐԻ ԲԱՆՎՈՐՆԵՐԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԳՈՐԾԱՎՈՐ- ՉԱՅԻՆ ՎԱՐՉԱՏՐՈՒՅՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

1. Յուզա-սլանրագործարանների արտադրական բանվորների համար, լորոնք անմիջապես մասնակցում են արտադրության գործողությունում, այն դեպքում յերբ հնարավոր չէ անցկացնելու անհատական գործավարձ, պահպանվում է խմբակային գործավարձային աշխատանքի վարձատրություն:

Խմբակային գործավարձային գնահատումները հաշվում են ամեն մեկ բրիգադայի համար առանձին՝ յուզագործ, պանրագործ և այլ ցեխերի:

Գործարանների բանվորների խմբակային, գործավարձային տարեկան գնահատումները հաշվում են արտադրական բանվորների աշխատավարձի տարվա ֆոնդի 60 տոկ. բաժանումով, տարեկան արտադրության սլանի վրա:

Տարիֆային դրույքի 40 տոկոսը վճարվում է ամեն ամիս, վորպես կայուն դրույք:

Պլանային առաջադրանքի գերակատարման և աշխատանքի արտադրողականության հաշվին արտադրական բրիգադայի բանվորների թվի կրճատման գեպքում, բրիգադայի աշխատավարձի ֆոնդը և խմբակային գործավարձային գնահատումը չպետք է պակասեցվի:

2. Գործավարձային գնահատումները հաշվելու համար պլանավորվող և արտադրվող բոլոր կաթնամթերքները վեր են ածվում պայմանական միավորներին. հետևյալ հաշվով՝

Կաթնամթերքների անվանումը	Միավոր	Կաթնամթերքների անվանումը	Միավոր
1. Յուղ	1,0	9. Սմետան, թանից	0,2
2. Պանիր Շվեյցարական	1,5	10. Ալբումին	0,4
3. « Չանախ	1,0	11. Կաթի կլաս	0,1
4. « Չեչիլ	1,2	12. Պաղպաղակ	1,0
5. « Հոլլանդական, բակշտեյն	1,15	13. Պրոստոկվաշա	0,2
6. Կազեյին	1,1	14. Մածուն	0,2
7. Տվարոզ (լոռ)	0,3	15. Բրինձա	0,5
8. Պանրային մասսո	0,4	16. Անյուղ պանիր	0,6
		17. Կեֆիր	0,2

Ոգտվելով այդ աղյուսակից, պլանավորվող բոլոր կաթնամթերքները վեր են ածվում պայմանական միավորներին: Բրիգադայի աշխատավարձի տարվա ֆոնդի 60 տոկոսի բաժանումով պայմանական միավորներին քանակի վրա, վորոշվում է տարեկան գործավարձային գնահատումը յուրի համար, և ապա այդ գնահատումը բազմապատկելով աշխտողունակության (трудоемкость) կոեֆֆիցիենտով վորոշվում է տարեկան գործավարձային գնահատումը կաթնամթերքի ամեն մի տեսակի վերաբերյալ:

3. Արտադրական բանվորների աշխատավարձի գործավարձային մասը վորոշվում է մեկ ամսում արտադրած կաթնամթերքների բազմապատկումով սահմանված գնահատմանը:

4. Աշխատավարձի գործավարձային մասի բաշխումը, արտադրությունում մասնակցող բանվորների միջև, կատարվում է ամեն մեկ բանվորի տարիֆային դրույքի փաստորեն աշխատած մարդորերի թվի հարաբերականով:

2. ՇՐՋԳՈՐԾՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐԻՉՆԵՐԻ, ԱՐՏԱԳՐԱԿԱՆ ՀՐԱՎԱՆԳԻՉՆԵՐԻ ՅԵՎ ԿԱԹԻ ՄԹԵՐՄԱՆ ՏԵՍՈՒՉՆԵՐԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԴՐՈՂԻՍՄԻՎ ՎԱՐՁԱՏՐՈՒ- ԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

1. ՇՐՋԳՈՐԾՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐԻՉՆԵՐԻ, ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐԻ ՂԵՐԵԿԱՌՐՆԵՐԻ-ԱՂԽՊԵԿԻ, արտագրական հրահանգիչների և կաթ մթերող տեսուչների համար 1936 թ. հունվարի 1-ից սահմանել աշխատանքի վարձատրման հետևյալ կարգը՝

ՇՐՋԳՈՐԾՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐԻՉՆԵՐԻ, ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐԻ ՂԵՐԵԿԱՌՐՆԵՐԻ և աշխպեկի, արտագրական հրահանգիչների դրույթները (աշխատավարձը) բաժանվում և յերկու մասի՝—կայուն ամսական աշխատավարձ ամսական դրույթի 70 տոկոսի չափով և գործավարձային վարձատրութուն, վորը հաշվում և մեկ հազար ութըուն անփոփոխ գներով, յեռամսյակային աշխատավարձի 30 տոկոսի բաժանումով յեռամսյակային արտագրության պլանի վրա, հաշված 1936/27 թ. անփոփոխ գների արժեքով:

2. Մթերման տեսուչների դրույթները բաժանվում և յերկու մասի՝—կայուն ամսական աշխատավարձ ամսական դրույթի 70 տոկոսի չափով և գործավարձային վարձատրութուն, վորը հաշվում և մթերած կաթի ամեն մեկ ցենտներին, յեռամսյակային աշխատավարձի 30 տոկոսի բաժանումով յեռամսյակային կաթի մթերման պլանի վրա (պարտավորագրերով մթերվող, խորհանտեսութունների կողմից հանձնվող, կոնվենցիոն գներով, Դաժուլիսկի կաթի և հալած յուղի):

3. Պլանի գերակատարման ղեպքում 1-ին և 2-րդ կետերում նշված աշխատողների համար, նրանց համար սահմանված գործավարձային գնահատումները ավելացվում և հետևյալ պրոգրեսիվ շկալայով՝

Պլանի գերակատարման առաջին 10 տոկոսի համար՝ սահմանված գնահատումներից 30 տոկ. ավել

«	«	11-ից մինչև 20 %	«	«	«	«	«	«	«
«	«	21-ից «	30 %	«	«	«	«	«	90 % «
«	«	31-ից «	40 %	«	«	«	«	«	120 % «
«	«	40-տոկոսից ավելի	«	«	«	«	«	«	150 % «

4. Կոնվենցիոն գներով կաթի գնումը կազմակերպող գործարանի և ՇՐՋԳՈՐԾՎԱՐՉՈՒԹՅԱՆ աշխատողներին համար սահմանել

լրացուցիչ վարձատրություն ամեն մեկ ցեներներին 50 կոպ. չափով:
ա) Գործարանին 40 կոպ., վորը բաշխվում է միավորներ-
բով՝ գործարանների դիրեկտորին 3 միավոր և վարպետին 1 միա-
վոր:

բ) Շրջգործվարչությանը 10 կոպ., վորը բաշխվում է միա-
վորներով՝ կառավարիչին 2 միավոր, արտադրական հրահանգի-
չին (յեթե նա փաստորեն մասնակցում է կաթի գնմանը)—1 մի-
ավոր և կաթի մթերման տեսչին 1 միավոր:

5. Սորհանտեսություններից կոնվենցիոն գներով գնվող
կաթի նաև Գավալչեսկի կաթի համար 4-րդ կետի համաձայն
լրացուցիչ վարձատրություն չի տրվում:

6. Շրջգործվարչությունների կառավարիչների դրույքները
ստորաբաժանման յենթարկել ըստ տնտեսական աշխատանքի մե-
ծության, գործարանների թվի և արտադրության պլանի:

Սահմանել, վոր Շրջգործվարչությունների կառավարիչների
դրույքները 250-ից մինչև 500 ռ. չափով պետք է հաստատվեն
Գլավմասլոպրոմի պետի կողմից, արեստների դիրեկտորների միջ-
նորդությամբ, հաստատված աշխատավարձի ֆոնդի սահմաննե-
րում:

3. ՅՈՒՂԱՐԳԻ ՑԱՆՑԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐԻ ԱՆՁՆԱԿԱԶՄԻՆ ՅՈՒՂԻ ՎՈՐԱԿԸ ԼԱՎԱՅՆԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ ԽՐԱԽՈՒՍԱԿԱՆ ՊԱՐԳԵՎԱՏՐՈՒՄՆԵՐ ՏԱԼՈՒ ՄԱՍԻՆ.

Գործարանների, կաթկայանների և շրջգործվարչություն-
ների անձնակազմին, բարձր վորուկի յուր արտադրելու համար
սահմանել պարգեվատրման հետևյալ կարգը՝

1. Գլավմասլոպրոմի կողմից արեստների համար սահմանված
յուղի տարեկան պլանային բալլը, արեստները ստորաբաժանում
են ըստ շրջգործվարչությունների և վերջիններն ըստ գործարան-
ների այն հաշվով, վորպետքի ըստ գործարանների միջին բալլը
հավասար լինի արեստի կողմից տվյալ շրջգործվարչության հա-
մար սահմանված պլանային բալլին, իսկ ըստ շրջգործվարչու-
թյունների տարվա միջին բալլը հավասար լինի Գլավմասլոպրո-
մի կողմից արեստի համար սահմանված տարվա պլանային
բալլին:

Շրջգործվարչությունների կողմից ըստ գործարանների սահ-
մանված պլանային բալլերը յենթակա յեն հաստատման արես-

տի կողմից առանձին ըստ ամեն մեկ գործարանի:

2. Ըստ մեքենայացված և կիսամեքենայացված գործարանների, վորոնք ունեն պլան 88-ից մինչև 89 բալլ և ըստ պրիմիտիվ գործարանների, վորոնք ունեն պլանային բալլ 86-ից մինչև 89-ը, սահմանել յուզի վորակի համար հետևյալ պարգևատրումները՝

ՊԱՐԳԵՎԱՏՐՈՒՄ 1 ՑԵՆՏՆԵՐ ՅՈՒՂԻ ՀԱՄԱՐ ՌՈՒԲԼԻՆԵՐՈՎ.

					Մեքենայացված գործարաններում	Պրիմիտիվ գործարան.
Բալլի պլանները կատարելու համար					5	10
«	«	1	բալլով գերակատարելու համար		10	15
«	«	2	«	«	15	20
«	«	3	«	«	20	30
«	«	4	«	«	25	40
«	«	5	«	«	30	45
«	«	6	«	«	35	55
«	«	7	«	«	40	50
«	«	8	«	«	45	55
«	«	9	«	«	50	60
«	«	10	«	«	55	65
«	«	11	«	«	60	70
«	«	12	«	«	65	75
«	«	13	«	«	—	80
«	«	14	«	«	—	85.

86 բալլից ցածր յուզ արտադրող պրիմիտիվ գործարանները և 88 բալլից ցածր յուզ արտադրող կիսամեքենայացված գործարանները պարգևատրման յենթակա չեն, անկախ նրանից թե ատյալ գործարանի համար ինչ պլանային բալլ և սահմանվել.

5. Յեթի արտադրած յուղը (եքստրա տեսակի) ըստ համի և հոտի ունի գնահատում 43 բալլեց ցածր, յուղը (բարձր տեսակի) ըստ համի և հոտի ունի գնահատում 41 բալլեց ցածր, յուղը (առաջին տեսակի) ըստ համի և հոտի ունի գնահատում 37 բալլեց ցածր, յուղի վորակի համար գործարանի անձնակազմին հասանելիք պարգեվատրումը պակասեցվում է 60 տոկոսով:

6. Աշխատակիցներին մեղավորությամբ (անփութություն աշխատանքի մեջ, տեխնիկական և ներքին կարգապահության կանոնների խախտում և այլն) առաջացած խոտանը վճարման յենթակա չի և բացի դրանից, յերկրորդ տեսակի և խոտան պրոդուկցիա արտադրելու համար աշխատակիցներին համապատասխան կատեգորիաներից նրանց հասնելիք պարգեվատրման և աշխատավարձի գումարից կատարվում են պահումներ հետևյալ չափով՝

	Երկրորդ- տեսակի պարգև- ատրման բաժնի ընդհան- րական ընդհան- րական	Պրիմի- տիվ գոր- ծարան- այնպիսի ընդհան- րական
2-րդ տեսակի յուղի մեկ ցենտներին . . .	100 ո.	50 ո.
խոտան յուղի « « . . .	200 ո.	100 ո.

7. Սահմանել, վոր պարգեվատրումները հաշվում են ամսա-
կան միջին բալլով, ըստ վորի ամսվա ընթացքում արտադրած
յուղի ընդհանուր քանակից հանվում է յերկրորդ տեսակը և խո-
տանը, վորի դիմաց հաշվում է պահումներ:

8. Պարգեվատրման հաշվարկը կատարվում է ճշտիվ մինչև
0,1 բալլի, ամեն 0,1 բալլի համար ավելացվում է 0,1 մաս-պար-
գեվատրման համապատասխան քանակների տարբերությամբ:

9. Պարգեվատրման ընդհանուր գումարը գործարանի անձ-
նակազմի միջև բաշխելու համար սահմանել հետևյալ կարգը:

ա) Յուղի վորակի համար հասանելիք պարգեվատրման գու-
մարը բաշխվում է տվյալ ամսում գործարանում փաստորեն աշ-
խատող աշխատակիցների միջև ամեն մի առանձին աշխատակցին
վերապահված միավորների քանակով: Պարգեվատրումն բաշխելու
համար ըստ առանձին տիպի գործարանների առանձին աշխա-
տակիցներին վերապահվում են հետևյալ միավորները՝

	Մեքենա- յացված գործա- լաններ	Պրեմի- անի գոր- ծարան- ներում
1. Գործարանի դիրեկտոր	3,0	1,0
2. Ինժիներ-տեխնոլոգ կամ աշխղեկ կամ գործարանի վարպետ, վորը պատաս- խանատու յե տեխնոլոգիական պրոցես- սի համար	7,0	5,0
3. Յուզագործ վարպետ (այն դեպքում յեթե գործարանում արտադրության պատաս- խանատուն հանդիսանում ե ինժիները տեխնոլոգը կամ աշխղեկը)	5,0	—
4. Վարպետի ոգնական	3,0	—
5. Ավագ բանվոր	1,4	1,2
6. Արտադրական բանվորներ	1,0	1,0
7. Առաջին լարորանտ	2,4	1,3
8. Յերկրորդ «	1,6	—
9. Մեքենավար	1,6	—
10. Հնոցավար	0,8	—
11. Արտադրական հրահանգիչ կամ տվյալ գործարանը սպասարկող շրջյուզարդի տեխնիկ	1,2	0,7
12. Շրջյուզարդի կառավարիչ	0,4	0,2

10. Բարձր վորակի յուզի համար կաթ ընդունողներին, կաթը փոխագրողներին ե կաթի փոխադրությամբ զրազվող շոֆերներին պարգևատրման վարձատրություն սահմանում ե գործարանի դիրեկտորը, պարգևատրման գումարի 10 տոկոսից մինչև 25 տոկոսի սահմաններում:

Գործարանի դիրեկտորը տարվա սկզբին սահմանում ե այն միավորները, վորոնցով ամբողջ տարվա ընթացքում պարգևատրվում ե վերև հիշված անձնակազմը, յեղնելով նրանից, վոր վերև հիշված բանվորների պարգևատրման միավորների ընդհանուր գումարը չպետք ե գերազանցի միավորները բոլոր գումարի 25 տոկոսից:

11. Յերկրորդ տեսակի ե խոտանի համար աշխատակիցներին պահումները կատարվում ե նույն կարգով, ինչ կարգով կա-

տարվում ե պարզեկատրման բաշխումը: Խոտանի համար պահում կատարվում ե միայն այն կաթ ընդունողներին, վորոնք հանձնում են ցածր վորակի կաթ:

12. Առանձին աշխատակիցների միջև պարզեկատրումների բաշխումը փոփոխելը թույլատրվում ե յուզարդի տրեստների առջագրությամբ ե միայն Գլավմասլոպրոմի պետի հաստատությամբ:

13. Յուզի վորակի համար պարզեկատրումների ե պահումների սահմանված կարգը վերաբերվում ե միայն գործարանային յուզին:

14. Բանվորների հետ պարզեկատրման հաշվարկը պետք ե կատարվի ամսվա յերկրորդ կեսի համար տրվող աշխատավարձի հետ միասին, վոչ ուշ քան հաշվետու ամսին հաջորդող ամսի 10-ին:

15. Յուզի վորակի համար մտցնել պարզեկատրում տալը, յելնելով յուզի մեջ պարունակվող ջրի չափին:

16. Յուզի վորակի համար, յելնելով յուզի մեջ պարունակվող ջրի չափին, պարզեկատրում տալը տարածել հետևյալ աշխատակիցների վրա՝

ՄԵՔԵՆԱՅԱՑՎԱԾ ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐՈՒՄ

- Աշխղեկ
- Յուզագործ վարպետ
- Արտադրական հրահանգիչ
- Լաբորանտ

ՄՆԱՅԱԾ ԱՅԼ ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐՈՒՄ

- Վարպետ
- Վարպետի ոգնական կամ ավագ բանվոր
- Լաբորանտ
- Արտադրական հրահանգիչ

17. Մեքենայացված, ինչպես նաև պրիմիտիվ գործարաններում, վորոնք ունեն թրմիչ մեքենա 14,6 մինչև 16 տոկ. ջուր պարունակող յուզ արտադրելիս, 16-րդ կետում նշած աշխատակիցներին բալլի համար նրանց հասնելիք պարզեկատրումը տրվում ե լրիվ չափով:

ա) 14—14,5 տոկ ջուր. պարունակող յուզ արտադրելիս, նրանց պարզեկատրումը պակասեցվում ե 25 տոկոսով:

բ) 14 տոկոսին պակաս ջուր պարունակող յուզ ար-

տաղրելիս, բալլի համար նրանց հասանելիք պարզեցվատրումը չի արվում:

դ) 16 տոկոսից ավելի ջուր պարունակող յուղ արտադրելիս, բալլի համար նրանց հասանելիք պարզեցվատրումը չի արվում:

Մյուս այլ տիպի բոլոր գործարաններում 13,5 մինչ 13,9 ասիոս ջուր պարունակող յուղ արտադրելիս, հիշած աշխատակիցներին բալլի համար հասանելիք պարզեցվատրումը արվում է լրիվ չափով:

ա) 14—15 տոկոս ջուր պարունակող յուղ արտադրելիս, բալլի համար պարզեցվատրում ավելացվում է 20 տոկոսով:

բ) 12,5—13,4 տոկ. ջուր պարունակող յուղ արտադրելիս, պարզեցվատրումը պակասեցվում է 50 տոկոսով:

գ) 12,5 տոկոսից պակաս ջուր պարունակող յուղ արտադրելիս, բալլի համար հասանելիք պարզեցվատրումը չի արվում:

դ) 16 տոկոսից ավելի ջուր պարունակող յուղ արտադրելիս, բալլի համար հասանելիք պարզեցվատրումը չի արվում:

4. ԳԼԱՎՄԱՍԼՈՊՐՈՍԻ ՊԱՆՐԱԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐԻ ԱՆՁՆԱԿԱԶՄԻՆ ՅԵՎ ԱՅԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐԸ ՄՊԱՍԱՐԿՈՂ ԲԱԶԱՆԵՐԻ ԱՆՁՆԱԿԱԶՄԻՆ ՊԱՆՐԻ ԲԱՐՁՐ ՎՈՐԱԿԻ ՀԱՄԱԽՐԱԽՈՒՍԱԿԱՆ ՊԱՐԳԵՎԱՏՐՈՒՄՆԵՐ ՏԱԼՈՒ ԿԱՐԳԻ ՄԱՍԻՆ.

1936 թ. համար սահմանել աշխատավարձի և պարգևատրումների չափը վոբոշելու հետևյալ կարգը՝

ՎԱՐՊԵՏՆԵՐԻ ԱՇԽԱՏԱՎԱՐՁԸ

Պլավմասլոպրոմի գործարանների պանրագործ վարպետների համար 1936 թ. հունվարի 1-ից սահմանել աշխատավարձ (դրույք).

ա) ԸՍՏ ՄԱՆՐ ՊԱՆԻՐՆԵՐԻ՝

Զորդ կատեգորիայի պանրագործ վարպետներին 120 մինչ 175 ա.
1-ի   "   "   "   175 մինչ 225 ա.

բ) ԸՍՏ ԵՈՇՈՐ ՊԱՆԻՐՆԵՐԻ՝

Զորդ կատեգորիայի պանրագործ վարպետներին 150 մինչ 200 ա.
1-ի   "   "   "   300   "   350 ա.

2. Նշված դրույքները առանձին վարպետների համար սահմանվում են շրջգործվարչութուններին կառավարիչների ներկայացմամբ—տրեստների դիրեկտորների կողմից, յեղնելով նրանց կվալիֆիկացիայից, գործարանի տիպից և վերջին տարում արտադրած կաթնամթերքների վորակից:

ԽՐԱԽՈՒՍԱԿԱՆ ՊԱՐԳԵՎԱՏՐՈՒՄՆԵՐԻ ՎՃԱՐՈՒՄԸ ԸՍՏ ԽՈՇՈՐ ՊԱՆԻՐՆԵՐԻ.

1. Խոշոր պանիր արտադրող ձեռնարկութունների թվին են դասվում՝

ա) Շվեյցարական, սովետական, չեդչեր. Գրյույեր յել Ալտայի Գաուդի պանիրներ արտադրող գործարանները,

բ) Վերել հիշված տեսակների խոշոր պանիրները ընդունող և բեռնող բազաները:

2. Պանրագործարանների անձնակազմին պանրի բարձր վորակի համար և այդ գործարանները սպասարկող բազաների անձնակազմին սահմանել պարգևատրման հետեվյալ կարգը՝

Գործարանի արտադրած և բազային հանձնած եկատրա և բարձր տեսակի խոշոր պանրի ամեն մեկ ցենտներին համար գործարանի անձնակազմին պարգևատրել հետեվյալ չափով՝

ամեն մեկ ցենտներ եկատրա տեսակին 100 ռ
 ,, ,, բարձր ,, 30 ռ,

3. Պարգևատրման ընդհանուր գումարը առանձին աշխատակիցների միջև բաշխվում և հետեվյալ միավորներով—

Դիրեկտոր	— 2
Աշխղեկ	4
Վարպետ	10
Վարպետի	
օգնական	4
Բանվոր	2
Լարորանա	3
Գործարանն սպասարկող արտադրական	
շրջհրահանգիչ	1
Ավագ պանիր ազող	4
Պանիր ազող	2,5
Շրջ. գործ. կառավարիչ	0,5
Մեքենավար	3

Հնոցավար 1

Կաթ ընդունող 1

4. Պարզեվատրում ստանում են միայն մշտական և սեզոնային բանվորները, վորոնք մասնակցում են պանիր արտադրելու աշխատանքին: Որավարձով աշխատող բանվորները պարզեվատրում չեն ստանում:

5. Աշխատակիցների մեղավորությամբ առաջացած խոտանի համար վարձատրություն չի տրվում, բացի դրանից սահմանել պահումներ՝ արտադրած յերկրորդ տեսակի և խոտան պանիրի ամեն մեկ ցենտներին համար հետեվյալ չափով՝ —

2-րդ տեսակի ամեն մի ցենտներին 25 ս.
խոտանի ,, ,, ,, 60 ս.

Գործարանի առանձին աշխատողներից պահումները կատարվում են նույն կարգով: Ինչ կարգով բաշխվում են պարզեվատրումներն:

7. «Եկատրա» և բարձր տեսակի խոշոր պանիրներ բեռնելու համար, յերբ այդ պանիրները գործարանից ստացվել են դեռ չհասունացած և հասունացումը տեղի յե ունեցել շրջանային պանրի պահեստում, վերջինի անձնակազմը ստանում է 2-րդ կետում խոշոր պանիրների համար նախատեսված պարզեվատրման 35 տոկոսը, իսկ 65 տոկոսը ստանում է գործարանի անձնակազմը:

8. Պանրագործարանը սպասարկող բազայի աշխատակիցներին—«Եկատրա» և բարձր տեսակի պանրի վորակը, պանիրը գործարանից ստանալու սերտիֆիկատի վորակին հավասար և դրանից վոչ ցածր պահպանելու համար, սահմանել պարզեվատրում հետևյալ չափով՝

Բեռնած «Եկատրա» տեսակի պանրի ամեն մի ցենտներին 15 ս.
,, բարձր ,, ,, ,, ,, ,, 3 ս.

9. Բազայի ստանալիք պարզեվատրման ամբողջ գումարը բաշխվում է պանրագործարանը սպասարկող բազայի առանձին աշխատակիցների միջև հետևյալ միավորներով՝—

Բազայի վարիչ — 2,0
Պահեստապետ — 3,0
Տեխնալոգ (տեսակավարող) 2,6
Բանվոր — 1,0

10. Պարզեվատրում ստանում են միայն մշտական և սեզոնային

նտյին բանվորները, վորոնք անմիջապէս զբաղված են պանիր-
ների հետ կապված աշխատանքներում:

Որովարձով աշխատող բանվորները պարգեւատրում չեն
ստանում:

Իրենց պարտականութիւնները կատարման միջ անփուլթ՝
վերաբերվող աշխատակիցները պարգեւատրման յինթակա չեն:

11. Սահմանել պահուսներ բազայի անձնակազմից ամեն մեկ
ցինտներ բեռնած պանրի համար, վորը պահելու և մինչև սպա-
ռողի հանձման կետը փոխադրելու ընթացքում կորցնում և իր
վորակը, վերածվելով խոտանի կամ ավելի ցածր տեսակի (ճեկա-
տբա՝ տեսակից բարձրի, բարձր տեսակից առաջինի, առաջին
տեսակից յերկրորդի յերկրորդ տեսակից խոտանի) հետեյալ չա-
փով՝—ավելի ցածր տեսակի դարձած ամեն մեկ ցինտներ պա-
նրի համար — 30 ու.

Ամեն մեկ ցինտներ խոտան պանրի համար — 60 ու.

Կրծողները կողմից վնասված ամեն մեկ ցինտ-
ներ պանրի համար — 20 ու.

ԽՐԱԽՈՒՍԱԿԱՆ ՊԱՐԳԵՎԱՏՐՄԱՆ ՎՃԱՐՈՒՄՆԵՐ ՏԱԼՈՒ ԿԱՐԳԸ ԸՍՏ ՄԱՆՐ ՊԱՆՐԻ.

1. Մանր պանիր արտադրող ձեռնարկութիւնները թվին-
են դասվում),—

ա) Հոլլանդական—կլոր, Հոլլոնդական-բրուսոկ, Բակշտեյն՝
Տիլդիտ, Ստեպնոյ, Գաուդի և Ջանախ պանիրներ արտադրող
գործարանները:

բ) Հիշած տեսակի գործարաններից մանր պանիրներ ըն-
դունող և բեռնող բազաները:

2. Պանրագործարանների անձնակազմին պանրի բարձր
վորակի համար և այդ գործարանները սպասարկող բազա-
ների անձնակազմին սահմանել պարգեւատրման հետեյալու-
կարգը:

3. ՊԱՆՐԱԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐՈՒՄ

Գործարանի արտադրած և բազային հանձնած եկտորա և
բարձր տեսակների մանր պանրի (30 տոկ. և ավել յուղայնու-

թխան) ամեն մեկ ցենտները համար գործարանի անձնակազմին պարգևատրել հետեվյալ չափով՝

	Հոլլանդական յել Բակշտեյնի համար	Չանախի համար
Ամեն մեկ ցենտներ եկատրա տեսակին	100 ո.	60 ո.
„ „ „ բարձր „	40 ո.	24 ո.

4. Հիշած պարգևատրումը բաշխվում է գործարանի առանձին աշխատակիցներին միջեվ հետեվյալ միավորներով՝

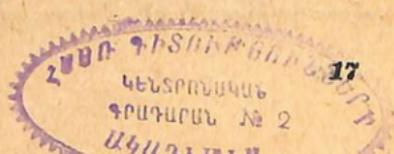
Դիրեկտոր	— 2
Աշխղեկ	— 4
Վարպետ	— 10
Վարպետի սոցնական	— 4
Բանվոր	— 2
Լաբորանտ	— 3
Գործարանը սպասարկող արտադրական շրջանային հրահանգիչ	— 1
Նկուղու ավագ բանվոր	— 3
Շրջագործվարչության	
դիրեկտոր	— 0,5
Հնոցավար	— 1
Կաթ ընդունող	— 1
Մեքենավար	— 3

5. Պարգևատրում ստանում են միայն մշտական և սեղոնային բանվորները, վորոնք մասնակցում են պանիր արտադրելու աշխատանքին: Որավարձով աշխատող բանվորները պարգևատրում չեն ստանում:

6. Աշխատակիցներին մեղավորությամբ առաջացած խոտանի համար նրանց վարձատրութլուն չի տրվում:

Բացի դրանից սահմանել պահումներ արտադրած ամեն մեկ ցենտներ յերկրորդ տեսակի և խոտան պանրի համար հետեվյալ չափով՝

Յերկրորդ տեսակին — 20 ո., խոտանին — 60 ո. ամեն մեկ ցենտներին, իսկ չանախ պանրի համար յերկրորդ տեսակին 12 ո. և խոտանին—36 ո.:

04932 H

Պահումները գործարանի առանձին աշխատակիցներէց կատարվում ե նույն կարգով, ինչ կարգով բաշխվում ե պարգեվատրումները:

7. Սահմանել պարգեվատրում պանրագործարաններն սպասարկող բաղայի աշխատակիցներին եկատրա ե բարձր տեսակի պանրի վորակը, պանրը գործարանից ստանալու սերտիֆիկատի վորակին հավասար ե վոչ ցածր դրությամբ պահպանելու համար, լավ պահպանած ե բեռնած եկատրա տեսակի պանրի մեկ ցենտներին 20 ո. ե բարձր տեսակի պանրի մեկ ցենտներին 3 ո.:

Բաղայի ստանալիք պարգեվատրումների ամբողջ գումարը բաշխվում ե բաղայի առանձին աշխատակիցների միջիվ հետեւյալ միավորներով—

Բաղայի վարիչ	2
Պահեստապետ	3
Տեխնոլոգ (տեսակավորող)	2,5
Բանվոր	1

9. Պարգեվատրում ստանում են միայն մշտական ե սեղոնային բանվորները, վորոնք անմիջականորեն զբաղվում են պանրի հետ կապված աշխատանքներում: Որավարձով աշխատող բանվորները պարգեվատրում չեն ստանում:

10. Սահմանել պահումներ ամեն մեկ ցենտներ բեռնած պանրի համար, վորը պահելու ե մինչև սպառողի հանձնման կտը փոխադրելու ընթացքում կորցնում ե իր վորակը, վերածվելով խոտանի կամ ավելի ցածր տեսակի (եկատրա տեսակից, բարձրի, բարձր տեսակից առաջին տեսակի, առաջին տեսակից յերկրորդ տեսակի, յերկրորդ տեսակից խոտանի, կամ կրծողների կողմից վնասված լինելու համար) հետեւյալ չափով—

Ավելի ցածր տեսակի վերածված պանրի ամեն մեկ ցենտներին համար—15 ո. խոտան պանրի ամեն մեկ ցենտներին համար—50 ո. ե կրծողների կողմից վնասված պանրի մեկ ցենտներին համար—15 ո.:

Պահումները բաղայի ե առանձին աշխատակիցներէց կատարվում ե նույն կարգով, ինչ կարգով բաշխվում ե պարգեվատրումները:

5. ՀԱՇՎԱՐԿԻ ԿԱՐԳԸ ՅԵՎ ՀԻՍԷԸ

1. ա) Գործարաններում.—Պանրի տեսակի հաշվարկի համար փաստաթուղթ են ծառայելու Պետ. Տեսչության սերտիֆիկատ-

ներն ինչպես պանիրները բազայում ընդունելիս նույնպես և սպառման կետում, յերբ պանիրը բեռնվում է անմիջապես գործարանից:

բ) Բազամեքում.—Սպառման կետերին բարձր և առաջին տեսակների պանիրներ բեռնելուն՝ պանրի վորակի համար բազաների անձնակազմին պարզեվատրելու, ինչպես նաև բազաներում պանիրները վատ խնամելու և պահելու հետեվանքով պանիրն ավելի ցածր տեսակի և խոտանի վերածվելու համար, պահուսններ կատարելու հիմք են ծառայելու ԽՍՀՄ Մանդարդունաբերութեան Ժողկոմատի Պետ. տեսչութեան կողմից սպառման կետերում, (տեսլիզպետայի յենթարկվող տրեստի) տված սերտիֆիկատներն:

2. Պանիրը ստացող տրեստը իր ժամանակին (72 ժամվա ընթացքում) պետ. տեսչութեան եկապերտիզա կատարելու հայտ չներկայացնելու դեպքում, պարզեվատրման համար հիմք է ծառայելու պետ. տեսչութեան տված սերտիֆիկատը պանիրը բեռնող բազայում:

3. Գործարանների աշխատակիցներին պարզեվատրումներ տալը պետք է կատարվի ամեն ամսի 10-ին անցած ամսի համար, համաձայն անցած ամսին պետ. տեսչութեանից ստացած սերտիֆիկատների:

4. Այն դեպքերում, յերբ հատուկացած պանիրը մեռում է գործարանում պահելու և ամսվա ընթացքում պանիր չի բեռնվում, շրջուղարդի դիրեկտորին իրավունք է տրվում, արտադրական հրահանգիչի յեզրակացութեան համաձայն, գործարանում գտնվող պանրի վորակին համապատասխան գործարանի անձնակազմին տալու նախազգար (ավանս) պարզեվատրման գումարի հաշվին, վորպիսին հետ և պահվում պանիրը բեռնելիս Պետ. տեսչութեան սերտիֆիկատների հիման վրա վերջնական հաշվարկ կատարելիս:

5. Այն դեպքում յերբ շրջագործվարչութեանը կամ տրեստը կհայտնարեն, վոր գործարանը կամ բազան պարզեվատրում տալը ճիշտ չեն կատարել, ապա վճարված գումարը պետք է հաշվի առնվի հետագա ամսի պարզեվատրումներին և պահուսնների հաշվարկի ժամանակ:

6. ԳԼԱՎՄԱՍԼՈՊՐՈՄԻ ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐԻ ԱՆՁՆԱ- ԿԱԶՄԻՆ ԿԱԹՆԱՇԱԲԱՐԻ ՀՈՒՄՈՒՅԹԻ ՎՈՐԱԿԻ ՀԱՄԱՐ ՊԱՐԳԵՎԱՏՐՈՒՄՆԵՐ ՏԱԼՈՒ ՄԱՍԻՆ.

Բարձր վորակի կաթնաշաքար-հումուլթ արտադրելու նպատակով, Գլավմաստրպրոմի բոլոր գործարաններում կաթնաշաքարի արտադրութեամբ զբաղվող անձնակազմին պարգևատրելու համար կիրառել հետևյալ կարգը՝

1. Արտադրած և բազային հանձնած առաջին տեսակի ստանդարտ կաթնաշաքարի հումուլթի ամեն մեկ ցենտներին պարգևատրում հաշվել քառասունհինգ (45) ուլբլի:

2. Պարգևատրումները տրվում են աշխատակիցների հետևյալ կատեգորիաներին՝—գործարանի դիրեկտորին, կաթնաշաքար արտադրող վարպետին, շաքարի բաժնի բանվորին, մեքենավարին, գործարանի հնոցավարին, հիմնական արտադրութեան վարպետին կամ աշխղեկի առկայութեան դեպքում, վերջինին:

4. Պարգևատրումներն առանձին աշխատակիցների միջեվ բաշխվում են հետևյալ միավորներով՝

Գործարանի դիրեկտորին	2,5 միավոր
Կաթնաշաքարի վարպետին	10,0 ,,
Կաթնաշաքարի բաժնի բանվորին	7,5 ,,
Գործարանի մեքենավարին	1,5 ,,
Հնոցավարին	1,0 ,,
Հիմնական արտադրութեան վարպետին կամ աշխղեկին	2,5 ,,

4. Առաջին տեսակի ստանդարտ պրոդուկցիայի լոկատիվ քանակը մինչ 30 տոկոսի և բարձր հասցնելու համար կաթնաշաքար արտադրող վարպետը ամեն մեկ ցենտներին ստանում է լրացուցիչ 10 ուլբլի:

5. Ստանդարտ չունեցող (յերլորդ տեսակի) կաթնաշաքար արտադրած դեպքում, պարգևատրման գումարից ամեն մեկ ցենտներին պահումներ և կատարվում քսան (20) ուլբլի:

Պահումների գումարի բաշխումը կատարվում է համապատասխան 3-րդ կետին:

6. Արտադրական աշխատակիցներին պարգևատրումից բացի սահմանել պարգևատրում կաթնամթերքներ պահող կետերի աշխատակիցներին՝ կաթնաշաքարը—հումուլթը ճիշտ տեսակավոր-

ըելու, հակավորելու, դրոշմելու և պահելու համար 50-ի չափով մեկ ցինտներ առաջնակարգ տեսակի (ստանդարտ հակավորում և ճիշտ դրոշմում) պրոդուկցիային, վորը կաթնամթերքներ պահելու կետերում պահելու պրոցեսում կպահպանի իր նախնական վորակը (1-ի տեսակը):

Հիշած պարզեվատրումը կաթնամթերքների պահող կետերի աշխատակիցներին մեջիվ բաշխվում է հետեվյալ միավորներով՝—

Եկսպերտ	1,5 միավոր
Պահեստապետ	1,5 ,,
Բանվոր	1,0 ,,
Կետի վարիչ	1,0 ,,

7. Պրոդուկցիան ավելի ցածր տեսակի վերածվելու դեպքում կաթնամթերքներ պահող կետի անձնակազմից կատարվում է պահումներ պարզեվատրման գումարից 5 սուբլի, ավելի ցածր տեսակի վերածված կաթնաշաքարի մեկ ցինտներին:

8. Գործարանների և կաթնամթերքների պահող կետերի անձնակազմին պարզեվատրումներ տալը կատարվում է ամիսը մեկ անգամ, հետագա ամսի 10-ից վոչ ուշ:

Պարզեվատրումներ տալը նաև պահումներ կատարելը բոլոր դեպքերի համար հիմք են ծառայում տեղական պետ. տեսչություն և շրջանային (մարզային) ստուգիչ լաբորատորիաների սերտիֆիկատները և քիմիական անալիզները:

7. ՊԱՐԳԵՎԱՏՐՈՒՄՆԵՐ ՏԱԼՈՒ ՄԱՍԻՆ ԻՆՔՆԱՐԺԵՓԻ ՊԼԱՆԻ ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՀԱՄԱՊԱՏԱՍԽԱՆ

Ինքնարժեքի իջեցման պլանը կատարելու համար պայքար ստեղծելը խրախուսելու նպատակով գործարանների դիրեկտորներին, աշխ. ղեկավարներին, գործարանների վարպետներին, շրջուղարգների կառավարիչներին և արտադրական հրահանգիչներին պարզեվատրում սահմանել ինքնարժեքի իջեցման պլանը կատարելուն համապատասխան:

1. Ինքնարժեքի իջեցման յեռամսյակային պլանը գերակատարելիս գործարանների դիրեկտորներին, գործարանների աշխատակազմներին, գործարանների վարպետներին, շրջուղարգ-

ների կառավարիչներին և արտադրական հրահանգիչներին վորակի համար հառանելիք պարգևատրումն ավելացվում և հետևվյալ շկալայով:

Հաշվետու ինքնարժեքը պլանայինի հանդեպ	Պարգևատրման ավելացումը	Հաշվետու ինքնարժեքը պլանայինի հանդեպ	Պարգևատրման ավելացումը
99 տոկ.	10 տոկ.	95 տոկ.	30 տոկ.
98 ,,	15 ,,	94 ,,	40 ,,
97 ,,	20 ,,	93 ,,	50 ,,
96 ,,	25 ,,		

Ինքնարժեքի իջեցման պլանը չկատարելիս շրջյուղարդների կառավարիչները, արտ. հրահանգիչները, գործարանների աշխ. ղեկավարները և գործարանների ղերիկտորները պարգևատրում չեն ստանում:

2. Ինքնարժեքի պլանը չկատարելու դեպքում պրիմիտիվ գործաբանների վարպետներին վորակի համար պարգևատրումը վճարվում է յեռամսյակի համար հասանալիք պարգևատրումների 50 տոկոսի չափով: Նման պահում կատարվում և մեքենայացված գործաբանների վարպետներին, վորտեղ աշխղելի հատուկ պաշտոն գոյություն չունի:

3. Գործարանների և շրջյուղարդների անձնակազմին վորակի համար առաջին կետում նշված պարգևատրումը տրվում է յեռամսյակն անցնելուց հետո և վոչ թե ամեն ամսում, ինչպես նախատեսանվել և կաթնամթերքների վորակի պարգևատրման կանոնով:

Գործարանների վարպետներին վորակի համար հասանելիք պարգևատրումը վճարվում է ամեն ամիս 50 տոկոսի չափով: Վարպետներին հասանելիք պարգևատրման մնացորդ գումարը սահմանվում և վճարվում է յեռամսյակն անցնելուց հետո, ձեռնարկության համար սահմանված ինքնարժեքի իջեցման յեռամսյակային պլանի կատարման համապատասխան:

1 և 2-րդ կետերում չթված բանվորների, ՃՏՍ-ի անդամների և ծառայողների կատեգորիաներին, այդ թվում և ցեխերի վարպետներին պարգևատրումը վճարվում է ամեն ամիս:

4. Գործարաններում արտադրվող բոլոր տեսակների կաթնամթերքների ինքնաբժեքի պլանի կատարման գործում, գործարանների աշխատանքի գնահատումը կատարվում է հաշվապահական յուսամսյակային հաշվառվությունների հիման վրա:

8. ԱՐՏԱԴՐՈՒԹՅԱՆ ՄԵՋ ՅՈՒՂԻ ԿՈՐՈՒՍՏԻ ԿՐՃԱՏՄԱՆ ՀԱՋՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ ՊԱՐԳԵՎԱՏՐՈՒՄ ՏԱԼՈՒ ՄԱՍԻՆ.

Արտադրության մեջ յուղի կորուստի դեմ հաջող պայքարն ապահովելու նպատակով կիրառել վարձատրման հետևյալ կարգը յուղի կորուստը կրճատելու համար:

1. Սերղատման համար սահմանել յուղի կորուստի նորմա սիջուկի մեջ—

մեքենայացված սերղատով—	0,06 տոկ.	յուղայնության որբատի մեջ	
ձեռքի	0,08	„	„

2. Ցույց արված նորմաների դիմաց, սերղատելիս յուղի կորուստը պակասեցնելու համար պարգևավարել խնայած մեկ կիլոգրամ յուղին—2 ուրլի:

Սիջուկ սերղատելիս խնայած յուղի համար հասանելիք գումարները բաշխվում են սիջուկի սերղատմամբ զբաղվող բանավորների մեջ, նրանց տարիֆային աշխատավարձի հարաբերականով:

3. Յուղ արտադրելիս, սահմանել յուղի կորուստի նորմա սերի և թանի մեջ—

	Թթու սերից արտադրած կարագ յուղի	Քաղցր սերից արտադրած կարագ յուղի
Մեքենայացված գործարաններում .	0,6 տոկ.	0,7 տոկ.
Պրիմիտիվ « .	0,7 «	0,8 «

յուղ արտադրելու համար սերի մեջ յեղած ընդհանուր քանակից:

4. Յերրորդ կետով սահմանված նորմաների դիմաց, յուղի կորուստը պակասեցնելու համար յուղի արտադրությամբ զբաղ-

վող գործարանի անձնակազմին վճարվում է խնայած ամեն մեկ կիլոգրամ յուղին 2 ռուբլի:

5. Յուղ արտադրելիս, խնայած յուղի համար հասանելիք գումարները բաշխվում են յուղի արտադրությամբ զբաղվող (թրմիչի, խնոցու, սերի վաննայի վրա աշխատող) բանվորների միջեւ նրանց տարիֆային գրույքի հարաբերականով:

6. Թանի մեջ յեղած յուղի կորուստը ճշտիվ հայտնաբերելու համար (կապված տեխնիկական նոր սարքավորման հետ, սերի յուղայնության նկատմամբ), կիրառել այդ կորուստների հաշվառումը, սերի մեջ յեղած յուղի ընդհանուր քանակի հանդեպ:

9. ԳՈՐԾԱՐԱՆՆԵՐԻ ՅԵՎ ՇՐՋԳՈՐԾՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՀԱՇՎԱՅԻՆ ԱՊԱՐԱՏԻ ԱՇԽԱՏԱՆԲԻ ԽՐԱԽՈՒՍԱԿԱՆ ՊԱՐԳԵՎԱՏՐՄԱՆ ՄԱՍԻՆ.

1. Գործարանների, շրջգործվարչությունների և բազանների ամսական հաշվապահական հաշվետվություններ ներկայացնելու համար սահմանել հետևյալ ժամկետները՝

1. Պրիմիտիվ գործարանների համար—հաշվետու ամսին հաշորդող ամսի 10-ին

2. Մեքենայացված « « « « 12-ին

3. Շրջյուղարդների համար (միացյալ հաշվետվություն) 18-ին

4. Տրեստին հաշվետու մեքենայացված գործարանների համար « « « 12-ին

5. Բազանների համար « « « 18-ին

2. Հաշվարկային տեղեկագրեր (ցուցակ) կազմելու համար սահմանել հետևյալ ժամկետները՝

ա) կաթ հանձնողներին հետ—հաշվետու ամսին հաջորդող ամսի 5-ին

բ) Բանվոր-ծառայողների հետ « « « 4-ին

գ) կաթկայանների հետ (կաթի հումույթի համար) « 4-ին

3. Սահմանել խրախուսական վարձատրություն գործարանների հաշվային աշխատակիցների համար:

ա) Հաշվարկային տեղեկագրերը ժամանակին ներկայացնելու համար ամսական աշխատավարձի 10 տոկոսը (ամեն ամսում):

բ) Յեռամսյակային հաշվետվութիւնը ժամկետից շուտ, քարձը վորակով և լրիվ ներկայացնելու համար. ամսական աշխատավարձի 70 տոկոսը:

4. Սահմանել պարգեւատրում շրջադրժվարչութիւնների և բաղաների ավագ հաշվապահներին-յեռամսյակային միացյալ հաշվետվութիւնները ժամկետից շուտ, քարձը վորակով և լրիվ ներկայացնելու համար-ամսական աշխատավարձի 100 տոկոսը:

5. Գործարանների հաշվային աշխատակիցներին լրացուցիչ պարգևատրում տրվում է շրջուղարդի կառավարիչի կարգադրութեամբ ըստ միջնորդութեան շրջուղարդի ավագ հաշվապահի և հրահանգիչի:

6. Շրջուղարդներ և բաղաների ավագ հաշվապահներին խրախուսական վարձատրութիւնն տալը կառարվում է տրեստի գլխավորի թույլատրութեամբ տրեստի գլխավոր հաշվապահի ներկայացմամբ:

10. Տվյալ տարիֆային համաձայնութիւնը պետք է բրտշուրի ձեւով տպագրվի տպարանում և բաժանվի բոլոր աշխատակիցներին:

Կաքնարդյունաբերութեան միութեան Կենսկում՝ Պի.Լի.Գ.Ու.Գ.Ա.

Գլավմասլոպրում՝ Գ.Ի.Բ.Բ.

Ճ ի շ տ Ե՝

ԱՌԴԻՐ-ՏԱՐԻՖԱՅԻՆ ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒՅՅՈՒՆ

1926—27 թ. անփոփոխ գները՝ յուզսլանրագործարանների պրոդուկցիան տրժեքային արտահայտության փոխանցելու համար

Ա Ն Վ Ա Ն Ո Ւ Մ	Չափի միավորը	1926—27 թ. անփոփոխ գները	
		Ռուբ.	Կոպ.
	ցենտներ		
Յուղ	«	200	—
Պանիր	«	165	—
Կազեյին	«	136	—
Չոք որբատ	«	90	—
Խտացրած որբատ	«	79	50
Բրինձա	«	120	—
Ուրդա	«	25	—
Հում-թարմ կաթ	«	25	—
Պաստերիլիզացիայի յենթարկած կաթ	«	34	40
« « կաթ շշերով	—	36	—
Սեբ	ցենտներ	116	—
Գրոստակվաշա շշերով	—	65	—
Կեֆիր շշերով	—	56	—
Պանրային մասսա	ցենտներ	120	—
Սիրկաներ	»	140	—
Մածուն	«	85	—
Անյուղ լոռ	«	28	—
Ալբումին	«	28	—
Կաթի կվաս	«	10	—
Կխակ	«	20	—
Կաթնաշաքար	«	176	—
Պաղտաղակ սերից	«	600	—
» մրդից	«	274	—

Հ Ր Ա Հ Ա Ն Գ

Ի ԼՐՈՒՄՆ ԿԱՅԱՑԱԾ ՏԱՐԻՖԱՅԻՆ ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹՅԱՆ, ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԽՐԱԽՈՒՍԱԿԱՆ ՊԱՐԳԵՎԱՏՐՄԱՆ ՄԱՍԻՆ-ՀԱՅՅՈՒՂԱՐԴԻ ՑԱՆՑՈՒՄ

Ա. ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԳՈՐԾԱՎԱՐՁԱՅԻՆ ՎԱՐՁԱՏՐՈՒԹՅՈՒՆ, ԿԱԹ ԸՆԴՈՒՆՄԱՆ ԿԵՏԵՐԻ, ԿԱԹ ԸՆԴՈՒՆՈՂՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

1. Կաթ ընդունող ամեն մեկ կետի նկատմամբ սահմանվում է կաթ ընդունելու տարվան կայուն պլան, յեղնելով տվյալ կետին ամրացրած պետական պարտավորութիւններով հանձնելու յենթակա կաթի քանակից:

2. Տարվա տարիֆային դրույթի ընդհանուր գումարը բաժանվում է ամսական կայուն աշխատավարձի (40 տոկ.) և մնացած 60 տոկոսը բաժանվում է հարկային կաթի պլանային քանակի վրա:

3. Կաթ ընդունողի փաստացի աշխատավարձը ամեն ամիս կարտահայտվի հետևյալում՝

- ա) կայուն աշխատավարձ
- բ) Գործավարձային արտադրանք
- գ) Վարձատրութիւն արտապլանային և Դավալչեսկի կաթի համար
- դ) Լրացուցիչ պրոգրեսիվ վարձատրութիւն կողմնատեսութիւններից և մենատնտեսներից կոնվինցիոն գներով կաթ գնելու համար: (համաձայն տարիֆային համաձայնութեան 2-րդ հիշարդ):

ՈՐՐԻՆԱԿ՝

1. Կաթ ընդունող № 3 կետի հարկային կաթի մթերման

տարվան պլանն է 400 ցենտներ:

2. Կաթ ընդունողին սահմանվել է տարիֆային դրույք մեկ ամսում 40 ուրբ.

3. Դրանից կաթ ընդունողը ստանում է ամսական կայուն դրույք $40 \times 40^0/0 = 16$ ուրբ.

4. Մի տարվա միասնական գործավարձային գնահատումը վորոշվում է՝ 40 ուրբ. — $16 = 24$ ուրբ. $\times 12$ ամսի = 288 ուրբ., 288 ուրբ. : 400 ցենտներ. = 72 կոպ. ցենտներին:

5. Մայր ամսում կաթ ընդունողն ընդունել է հետևյալ քանակի կաթ, վորի համար նրան պետք է վճարվի՝

ա) կայուն աշխատավարձ 16 ուրբ.

բ) գործավարձային աշխատավարձ 80 ցենտներ. 72 կոպ. = 57 ուրբ. 60 կոպ.

գ) Կոնվենցիոն գներով գնած կաթ ընդունելու համար, համաձայն գործավարձային գնահատման՝

14,5 ցենտներ. 72 կոպեկով = 10 ուրբ. 44 կոպ.

դ) Ընդունած դավալչեսկի կաթի համար 2,5 ցենտ. 72 կոպ. = 1 ուրբ. 80 կոպ.

յե) Լրացուցիչ պրոգրեսսիվ վարձատրություն կոնվենցիոն կաթի համար կաթնապրանքային ֆերմաներից՝ 14,5 ցենտներ., վորը կազմում է յեռամսյակի հարկային պլանային կաթի 14,5 : $180 = 08$ տոկ. և վորը շկալայի հաշվով $14,5 \times 75$ կոպ. = 10 ուրբ. 87 կոպ.:

զ) Նույնը կոնվենցիոն կաթի համար, մենատնտեսներից՝ 2,8 ցենտներ, վորը շկալայով կազմում է հարկային կաթի յեռամսյակային պլանի 15 տոկոսից պակաս՝ $2,8 \times 1$ ուրբ. 25. կոպ. = 3 ուրբ. 50 կոպ.:

Ընդամենը աշխատավարձ = 100 ուրբ. 21 կոպ.

6. Կաթ ընդունողի վրա պարտականություն է դրվում, ամեն ուրբ յուրաքանչյուր կաթ հանձնողից վերցնել կաթի նմուշներ, հանձնվող կաթի քանակի ճիշտ հարաբերական չափով, նախորոք պատրաստած սրվակներում, վորոնց մեջ պետք է լինի կաթը կոնսերվացիայի յենթարկող նյութ:

Կաթ ընդունողը, կաթի նմուշները վերցնելու կարգի մասին, հրահանգչական ցուցմունքներ ստանում է գործարանի լաբորանտից:

Բ. ԱՇԽԱՏԱՆԻ ԳՈՐԾԱՎԱՐՁԱՅԻՆ ՎԱՐՁԱՏՐՈՒԹՅՈՒՆ ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ ԲԱՆՎՈՐՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ.

1. Արտադրական բանվորների թվին են դասվում աշխատանքի հետևյալ կատեգորիաները՝

- ա) Բոլոր կատեգորիաների վարպետները՝
- բ) Գործարանի վարպետների ոգնականները.
- գ) Ավագ բանվորները.
- դ) Գործարանի բանվորները.
- յ) Մեք. գործարանների մեքենավարները.
- զ) Կոչեգար հնոցավարները.
- ե) Կաթնամաններ լվացողները.

2. Արտադրական բանվորների աշխատավարձի տարվան ընդհանուր ֆոնդը բաժանվում է 2 մասի, վորից 40 տոկոսը կազմում է կայուն դրույքների ֆոնդ և 60 տոկոսը գործավարձային ֆոնդ:

3. Կայուն դրույքները տարվան ֆոնդը բաշխվում է աշխատանքի առանձին կատեգորիաների միջև այն հաշվով, վորպեսզի ամսական անհատական կայուն դրույքը հավասար լինի նրա ամսական տարիֆային նորմալ դրույքին:

4. Աշխատավարձի տարվան ընդհանուր ֆոնդը բաժանվում է կաթնամթերքների արտադրության տարվան պլանի վրա (արտահայտված պայմանական ցենտներով) վորում կաթնամթերքի ամեն մեկ առանձին տեսակն ունի աշխկարողունակության իր պայմանական կոեֆֆիցիենտը, վորը յերեվում է հետևյալ որինասկից:

ԳՈՐԾԱՐԱՆԻ ՏԱՐՎԱ ԱՐՏԱԴՐԱԿԱՆ ՊԼԱՆԸ

Մթերքների տեսակը	Պլան ցենտներն.	Աշխկարողունակության կոեֆֆիցիենտը	Ընդամենը պայմանական ցենտներ-միավորներ
Պանիր Շվեցարական	200	1,50	300,0
« Հոլանդական	50	1,15	57,5
« Բակշտեյն	50	1,15	57,5
« Չանախ	60	1,00	60,0
« Չեչիլ	20	1,20	24,0

Յուզ	50	1,00	50,0
Պաղպաղակ	10	1,00	10,0
Լ ո ո	20	0,30	6,0
Ընդամենը	460	—	565 ցկնտ. միավ.

5. Որինակի համար ընդունել, զոր տվյալ գործարանի աշխատավարձի տարվա ընդհանուր ֆոնդը կազմում է հետևյալ գումարից՝

ՏԱՐՎԱ ՖՈՆԴԻ ԲԱՇԽՈՒՄԸ

Բանվորների կատեգորիան	Ամսական տարբեֆային դրույքը	Աշխատանքի ամիսները թիվը	Աշխատավարձի տարվա ընդհ. ֆոնդը	Ամս. կայուն դրույքը	Տարվա գործավարձային ֆոնդը
Վարպետ	250	12	3000	100	1200
Ոգնական	150	12	1800	60	1080
Ավ. բանվ.	90	12	1080	36	648
Բանվոր 1	75	6	450	30	270
» 2	75	3	225	30	135
Մեքենավ.	200	12	2400	80	1440
Հնոցավար	100	12	1200	40	720
Կաթնաման լվաց.	60	2	120	24	72
Ընդամենը	—	—	10.275	—	5165

Հետևյալից, գործավարձային գնահատումը ամբողջ բրիգադայի համար ամբողջ տարվա ընթացքում վորոշվում է տարվա գործավարձային ֆոնդի գումարից՝ բաժանած պայմանական ցենտներ միավորների վրա ըստ պլանի՝

$$6150 : 565 = 10 \text{ ո. } 91 \text{ կոպ.}$$

6. Այստեղից գործավարձային դրույքը կաթնամթերքի ամեն մեկ տեսակի համար համաձայն աշխկարողունակության կոեֆֆիցիենտի, վորոշվում է մեկ ցենս.—միավորին:

ա) Պանիր Շվեցարական	10,91 × 1,5 = 16	ն. 37 կոպ.
բ) « Հոլլանդական	10,91 × 1,15 = 12	ն. 55 կոպ.
գ) « Բակշտեյն	10,91 × 1,15 = 12	ն. 55 կոպ.
դ) « Չանախ	10,91 × 1,0 = 10	ն. 91 կոպ.
յե) « Չեչիլ	10,91 × 1,2 = 13	ն. 10 կոպ.
զ) « Կարագ յուղ	10,91 × 1,0 = 10	ն. 91 կոպ.
ե) « Պաղպաղակ	10,91 × 1,0 = 10	ն. 91 կոպ.
ը) « Լոռ	10,91 × 0,3 = 3	ն. 28 կոպ.

7. Այդ դրույքը մնում է գործավարձային աշխատավարձի անփոփոխ չափանիշ, պլանավորված կաթնամթերքների բառամեն մեկ տեսակի վերաբերյալ ամբողջ տարվա և ամեն ամսվա քննթացքում արտադրական բանվորների ամբողջ բրիգադայի համար:

8. Որինակի համար վերցնենք մայիս ամիսը, վորի քննթացքում արտադրված է հետևյալ քանակով կաթնամթերք և վորոշենք ամբողջ բրիգադայի համար գործավարձային աշխատավարձի հասանելիք դումարը՝

Մայիս ամսվա արտադրությունը

Պանիր Շվեցարական	40 ց. × 16)	37 = 654	ն. 80 կոպ.
« Հոլլանդական	15 ց. × 12)	55 = 188	ն. 25 կոպ.
« Չանախ	20 ց. × 10)	91 = 218	ն. 20 կոպ.
Կարագ յուղ	12 ց. × 10)	91 = 130	ն. 92 կոպ.
Պաղպաղակ	4 ց. × 10)	91 = 43	ն. 64 կոպ.
Լ ո ռ	5 ց. × 3)	28 = 16	ն. 40 կոպ.

Ընդամենը. . . . 1252 ն. 21 կոպ.

9. Հետևյալես, արտադրական բանվորների ամբողջ բրիգադայի աշխատավարձի գործավարձային մասի ընդհանուր գումարը վորոշվում է 1252 ն. 21 կոպ.

Աշխատավարձի գործավարձային մասը բաշխվում է արտադրական բանվորների բրիգադայի մասնակիցների միջև ուղիղ հարաբերությամբ, փաստորեն ստացած կայուն դրույքի, և այդ վերջինը կխսված է տվյալ ամսում փաստորեն աշխատած որերի թվից:

Աշխատած որերի հաշվառման համար գործարանում տարվում է տաբել վորում ամեն որ համապատասխան աշխատողի դիմաց գրանցվում է փաստորեն աշխատած ժամերի թիվը: Ամեն

մեկի աշխատած ժամերի ընդհանուր թիվը բաժանվում է 8-ի և այստեղից կտանանք սովյալ աշխատողի աշխատած մարդ որերի թիվը:

10. Ըստ բերված որինակի մայիս ամսում արտադրական բրիգադան աշխատել է հետևյալ կազմով՝

Ազգանուն	Պաշտոն	Ամսվա ըն- թացքում աշխատած ժամ. թիվը	Աշխատողի թիվը	Ամսական կայուն դրույթը	Հատուկ է կայուն գրույթ թի հաշվով 1) 200 մասի մեկ ժամ
Բադալյան . . .	վարպետ	200	25	100	100 ո.
Զորյան . . .	ողնական	192	24	60	57-60
Ստեփանյան . . .	ավ. բանվոր	180	22,5	36	32-40
Մուրադյան: . . .	բանվոր	200	25	30	30 —
Ավետիսյան. . .	«	194	24,25	30	29-10
Իվանով . . .	մեքենավար	172	21,5	80	68-80
Զոհրաբյան. . .	հնոցավար	208	26	40	41-60
Վարդումյան . . .	կաթնամ. լվացող	94	11,75	24	11-28
Ընդամենը . . .		1440	—	—	370-78

Ծանոթություն.— Բանվորական որը հաշվում է 8 ժամ իսկ ամսվա աշխ. որերի ընդհանուր թիվը 25, հետեւապես աշխ. ամսում հաշվում է 200 ժամ և այստեղից մեկ ժամվա արժեքը հաշվում է ամսական կայուն դրույթի 1)200 մասի հաշվով:

11. Ամբողջ բրիգադայի մայիս ամսի գործավարձային աշխատավարձը կազմեց 1252 ո. 21 կոպ. (տես 8-րդ կետ), իսկ կայուն դրույթը համաձայն փաստացի աշխ. որերի կ'կազմի 370 ո. 78 կոպ.: Այստեղից հետևում է, վոր կայուն դրույթի ամեն մեկ ուղբուն բանվորին, գործավարձային աշխատավարձի կարգով, ավելացվում է՝ 1252 ո. 21 կ. : 370,78=3 ո. 37 կոպ.

Ծանոթություն՝ Կատարակ թիվերից կազմվող կոպեկներէ չ'բաժանվող մնացորդը գրանցվում է փոխանցվում է հետեւյալ ամսի հաշվին:

12. Հիմնվելով յուրաքանչյուր աշխատողի փաստորեն ստացած կաշուն դրույքի վրա, կատարվում է հավելում վերը բերված հաշվով 3 ուրբ. 37 կոպ. մեկ ուրբուն: Այդպիսով աշխատավարձի գործավարձային մասը կ'կազմի՝

Ազգանուն	Պաշտոն	Ստացել է կաշուն դրույքով	Հասնում է գործավարձով	Մայիս ամսվա աշխատավարձի ընդհանուր գումարը
Բաղայան	վարպետ	100	337	437-
Զորյան	ոգնական	57-60	194-11	251-71
Ստեփանյան	ավ. բանվոր	32-40	109-18	141-58
Մուրադյան	բանվոր	30-	101-10	131-10
Սվետիսյան	«	29-10	98-06	127-16
Իվանով	Մեքենավար	68-80	321-86	300-66
Զոհրաբյան	հնոցավար	41-60	140-19	181-79
Վարդումյան	կաթ. ամ. լվացող	11-28	38-01	49-29
Ընդամենը		370-78	1249-51	1620-29
Հունիս ամսին փոխանցվող մնացորդ		—	2-70	2-70
Բոլորը		370-78	1252-21	1622-29

13. Վերը բերված օրինակելի հաշվարկից ստացվում է, Վոր բրիգադայի աշխատողների թվի ամեն կրճատումը իջեցնում է կաշուն դրույքների ընդհանուր գումարը և հետևաբար ուղիղ պրոգրեսսիայով ավելացնում է բրիգադայի ամեն մեկ մասնակցողի աշխատավարձի գործավարձային մասը: Այդ, ևս առավել հասկանալի յե, վորովհետև գործավարձային ընդհանուր գումարը մնում է անփոփոխ աշխատողների թվի բոլոր դեպքերում:

14. Ընդհակառակը, հաստիքի մեծացումը ստեղծում է կաշուն դրույքների գումարի ավելացում և այստեղից, անկախ աշխատողների թվից, գործավարձային գումարը պակսեցնում է կաշուն դրույքի ամեն մեկ ուրբուն կատարվելիք հավելման չափը

և անպայման պակսեցնում ե բրիգադայի մասնակիցների ամեն մեկի աշխատավարձի՝ ընդհանուր գումարը:

15. Հաշվի առնելով վոր գործարանների արտադրական հիմնական ուղղութիւնը կրում ե պանրագործութեան բնույթ, վորտեղ մնացող ցեխերը հանդիսանում յեն վորպես ոժանդակ ե դրանցում աշխատանքը կատարում են պանրագործութեան մեջ աշխատողները, ուստի բրիգադային գործավարձը սահմանվում ե բոլոր բանվորների համար խմբակային կարգով, բացի աշխատանքի հետեյալ կատիգորիաներից՝ վորոնք դասվում են անհատական անսահմանափակ գործավարձին՝

ա) ամագ աղ անողներ

բ) նկուղու վարպետի ոգնական

գ) աղ անողներ

դ) լարորանտներ

յե ինժիներ-տեխնիկական աշխատակիցներ

զ) գործարանների դիրեկտորներ

16. Յեթե արտադրական բրիգադայում կրճատվում ե բանվորներէ թիվը ի հաշիվ աշխատանքի արտադրողականութեան բարձրացման, ապա տարվան, յեռամայակային կամ նուէնիսկ ամսական աշխատավարձի ֆոնդը իջեցման յենթակա չի, իսկ այդ ֆոնդի 40 տոկոսը հիմք ե տալիս հարաբերական չափով բարձրացնելու ամեն մեկ բանվորի ամսական կայուն դրույքը:

Որինակ՝ յեթե նույն մայիս ամսում աշխատավարձի ֆոնդը, յեննելով արտադրութեան պլանից, ամբողջ բրիգադայի համար սահմանվել եր 2000 ուռբ. վորից 40 տոկոսը վորպես կայուն դրույքներէ կազմում ե՝

$2000 \times 40 \text{ տոկ.} = 800 \text{ ուռբ.}$

Ապա տվյալ որինակում մենք բանվորներին, վորպես կայուն դրույքի պետք ե տայինք վոր թիւ 370 ո. 78 կ., այլ 800 ուռբ., այսինքն 429 ո. 22 կ. ավելի:

Տվյալ գեպքում կայուն դրույքներէ ֆոնդի մնացորդը ցույց տված գումարի չափով կարելի յե ավելացնել գործավարձային աշխատավարձի ընդհանուր ֆոնդին, վորը կ'կազմի՝

$1252 \text{ ո. } 21 \text{ կ.} + 429 \text{ ո. } 22 \text{ կ.} = 1681 \text{ ո. } 43 \text{ կ.}$

Այստեղից գործավարձայինը՝ կայուն դրույքի մեկ ուռբլուն 3 ո. 37 կ. փոխարեն, կ'կազմի՝

$1681 \text{ ուռբ. } 43 \text{ կ.} : 370 \text{ ո. } 78 \text{ կ.} = 4 \text{ ո. } 53 \text{ կոպ.}$

17. Այդ գեպքում աշխատավարձի գործավարձային մասը՝

կայուն դրույքի մեկ ուսումն 4 ո. 53 կուպ. հավելումով կընդու-
նի հետևյալ ձեւը՝

Ազգանուն	Պաշտոն	Ստացել է կայուն դրույքով	Հասնում է գործա- վարձով	Մայիս ամ- սիս աշխա- տավարձի ընդհանուր դամարը
Բաղալյան	վարպետ	100	453	553
Զորյան	ոգնական	57-60	260-92	318-52
Ստեփանյան	ավ. բանվոր	32-40	146-77	180-17
Մուրադյան	բանվոր	30	135-90	165-90
Ավետիսյան	«	29-10	131-82	160-92
Իվանով	մեքենավար	68-80	311-66	380-46
Զոհրաբյան	հնոցավար	41-60	188-43	230-05
Վարդումյան	կաթ. ամ. լվացող	11-28	51-09	62-37
Ընդամենը		370-78	1679-61	2050-39
Հունիս ամսին փոխանց- վող մնացորդը		—	1-82	1-82
Բոլորը		—	1681-43	2052-21

18. Յեթն քրեական գտնում է հնարավոր աշխատանքի արտադրողականության բարձրացման և աշխատավարձի չափի բարձրացման նպատակով կրճատելու բանուժի թիվը ի հաշիվ բան օրի խտացման, չ'թուլատրելով դեռ յերկարացումը 8 ժա- մեց ավել և չ'զբեկելով իրեն նորմալ հանգստի օրերից, ապա նման կրճատումը անպայման կանդրադառնա ընդհանուր աշխատավար- ձի զգալի ավելացմամբ: Որինակի համար վերցնենք, վոր մայիս ամսի արտադրությունը մնացել է անփոփոխ, իսկ քրեադայի մասնակցողներին թվից կրճատվել էյին հետևյալ անձինք՝

1. Բանվոր Ավետիսյանը
2. Հնոցավար Զոհրաբյանը

Այդպիսով քրեադայի կազմը 8 հոգու փոխարեն մնացել էր 6 հոգի և վորովհետև ավյալ արտադրություն դեպքում աշխատա- վարձի ընդհանուր գումարը մնում է անփոփոխ այսինքն 2052 ո.

21 կ., վորից 6 մարդու համար կայուն դրույքի գումարը կազմում է 370 ո. 78 կ. ֆոխարեն, միայն 300 ո. 08 կ., ուստի աշխատավարձի գործավարձային մասը կ'կազմի՝

40 տոկ. աշխատավարձի ֆոնդի կայուն մասից՝ 2000×40 տոկ. = 800 ո., հանած 6 հոգուն փաստորեն տված կայուն դրույքը 300 ո. 08 կ., մնում է ավելի աշխատավարձ՝ բանուժի կրճատումից . . . . . 499 ո. 92 կոպ.
 գործավարձի գումարը . . . 1252 ո. 21 կոպ.

Ընդամենը . . . 1752 ո. 13 կոպ.

Այդ գումարը բաժանած կայուն դրույքի գումարին կտա հավելում մեկ ուրբուն՝

1752 ո. 13 կոպ. : 300 ո. 08 կոպ. = 5 ո. 83 կոպ.

Այդ դեպքում ամին մեկ աշխատողի աշխատավարձը կընդունի հետևյալ ձևը՝

Ազգանուն	Պաշտոն	Մտացելի կայուն դրույքով	Հասնում է գործավարձով	Մայիս ամսվա աշխատավարձի ընդհանուր գումարը
Բաղալյան	վա րպես	100	583	683
Զորյան	ոգնական	57-60	335-81	393-41
Ստեփանյան	ավ. բտնվոր	32-40	188-89	221-29
Մուրադյան	բանվոր	30-	174-90	204-90
Իվանով	մեքենավար	68-80	401-10	469-90
Վարդուկյան	կաթնամ. ըվացող	11-28	65-76	77-04
Ընդամենը		300-08	1749-46	2049-54
Հունիս ամսին փոխանցվող մնացորդ		—	2-67	2-67
Բոլորը		—	1752-13	2052-21

19. Բրիգադային-խմբակային գործավարձի ժամանակ անպայման պահանջվում է, վորպեսզի բոլոր մասնակիցները կիրա-

ունն աշխատանքի ճշտիվ ժամերին ներկայանալը և բոլորովին վերացնել աննպատակ լուսատու գործարանում գտնվելը (աշխատած ժամերի հաշվառումով), պարտապարհ ունենալը, անորինական կարգով աշխատանքից բացակայելը և այլն:

Անգործ անցկացրած ամեն մեկ ժամը և նշված կարգի խախտումը կանդիդատնա բանորերի թվի ավելացմանը և այստեղից կ'պակասի վոչ միայն տվյալ աշխատողի աշխատավարձը, այլ և բրիգադայի մյուս անդամներին աշխատավարձը:

20. Ամեն մեկ բանվորի աշխատանքի գալու և գնալու գրաֆիկը պետք է խստիվ պահպանվի և այդ գրաֆիկը—տարելը ամեն որ ճշտիվ պետք է լրացվի վարպետի կամ բրիգադայի կողմից ընտրված հատուկ անձի կողմից:

21. Աշխատանքի չներկայանալը թույլատրելի է միայն հարգելի պատճառներով և այն ել միայն նախորդ նախազգուշացնելով դրեկտորին կամ վարպետին, հակառակ դեպքում աշխատանքից ինքնակամ բացակայելը կ'համարվի պրոգուլ, այստեղից բոլոր բոլոր հետևելթյուններով:

Գ. ՊԱՆՐԻ ՆԿԱՌՆԵՐՈՒՄ ԿԱՏԱՐՎՈՂ ԱՅԽԱՏԱՆԻ ԳՈՐԾԱՎԱՐՁԱՅԻՆ ՎԱՐՁԱՏՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

1. Պանրի նկուղների բանվորների թվին են դասվում—խոշոր պանիրներ նայել յեվրոպական տիպի մանր պանիրներ (հոլլանդական և բակշտեյն) արտադրող գործարանների նկուղների վարպետների ոգնականները, կամ ավագ աղ անողները և սովորական աղ անողները:

2. Հիմնվելով Ստախանովյան աշխատանքի մեթոդների կիրառման նվաճումների վրա և համեմատելով դրանք արտադրության հին նորմաների հետ, ընդունվում է հետևյալ նորմաները՝ նկուղում (ամեն վեճակում) գտնվող պանիրները մշակելու համար բանուժի միավորին մեկ որում—

Պանրի տեսակը	Մեկ հողի աղանդի որվան բառնված ծուխյան հին նորման	Հին նորման ցենտներով	Ստախանովյան արտադրություն, ցենտներով	Տրեստի կողմից սահմանված նորման ցենտներով
Շվեյցարական	75 գլ.	60	150	90 ցենտ.
Սովետ-գրույեր	225 բր.	45		70 «
Հոլլանդակ.-բրուս.	400 «	20		30 «
« կլոր	800 գլ.	20		30 «
Բակշտեյն	800 «	20		30 «

Հիմնվելով այն բանին վոր, պանրի զանազան տեսակները ստեղծում են աշխատանքի վոչ միատեսակ պայմաններ, ուստի բոլոր տեսակի պանիրները յեղնելով նրանց հասունացման ժամկետից (խոշոր պանիրները 6 ամիս իսկ մանրները 3 ամիս), բերվում են աշխտարողունակության հետեյալ միավորներին՝

Պանիր Շվեյցարական	1,00
Սովետական և գրույեր	1,30
Հոլլանդական և բակլտեյն	3,00

3. Բոլոր բանվորներին աշխատավարձի տարվա ընդհանուր ֆոնդը բաժանվում է յերկու մասի, ըստ վորի այդ ֆոնդի 40 տոկոսը կազմում է կայուն աշխատավարձ, իսկ 60 տոկոսը գործավարձային:

4. Կայուն դրույքը, ամսական տարիֆային դրույքի 40 տոկոսի չափով, տրվում է ամեն մեկ բանվորին ամեն ամիս, իսկ բոլոր բանվորներին տարվա գործավարձային գնահատման գումարը բաժանվում է 12-ի, վորով ստացվում է նկուղում աշխատող բրիգադայի ամսական գործավարձային գնահատման գումարը:

5. Ամսական գործավարձային գնահատման գումարը բաժանած բանվորներին թվի և պանիրների մշակման որվա նորմայի (արտադրված 90 ցնետն. Շվեյցարական պանիր մեկ որում) վրա, կհամարվի գործավարձային գնահատումամբողջ տարվա ընթացքում: Այդ գնահատումը բազմապատկելով այս կամ այն տեսակի պանրի մշակման աշխտարողունակության կոեֆֆիցենտին, կստանանք նրա գործավարձային գնահատումը:

6. Այդ հաշվելու որինակը կարելի յի տեսնել հետեյալից՝ ըստ նկուղու տարվա աշխատավարձի ֆոնդը շրջագործվարչության կողմից գործարանի համար նախատեսնվել է հետեյալ չափերով՝

ա) Նկուղու վարդետի ոգնականին ամսական 150 ո. դրույքի դեպքում=1800 ուրլի.

բ) 6 հոգի աղանդներն ամսական ամեն մեկին 90 ո. դրույքի դեպքում=6 × 90 մեկ ամսում, իսկ տարվա համար

կհաղմի. . . . . 6480 ո.

Ընդամենը . 8280 ուրլի.

Ամեն մեկ բանվոր ստանում է ամեն մի ամսում կայուն դրույք իր տարիֆային դրույքի 40 տոկոսի չափով, այսինքն՝

Վարպետի սգնականը 150 ո. $\times$ 40 տոկ. = 60 ո.

Աղանդը . . . . . 90 ո. $\times$ 40 տոկ. = 36 ո.

Իսկ աշխատավարձի տարվան գործավարձային Ֆոնդը
կ'կազմի 8280 ո. $\times$ 60 = 4968 ուուբլու

Այդ գումարը բաժանվում է 12 ամսի վրա, վորը կ'կազմի
4968 ոուբ. : 12 = 414 ոուբլու

Այստեղից Շվեցարական պանրի պայմանական ցենտների
գնահատումը ամբողջ բրիգադայի համար կ'հավասարվի հետե-
վյալին՝

ա) 414 ո. : 7 = 59 ո., 14 կոպ.

բ) 59 ո. 14 կ. : 90 = 66 կոպ.

Հետեվապես Շվեցարական պանրի մեկ ցենտների գործա-
վարձային գնահատումը կազմում է 66 կոպ., կամ սովետականը՝
66 կոպ. $\times$ 1,3 = 85,8 կոպ., հոլլանդական է բակղտեյնը՝ 66 կոպ.
 $\times$ 3,0 = 1 ո. 98 կ., ամբողջ տարվա ընթացքում.

7. Տվյալ ամսում նկուղում գտնվող պանրի փաստացի քա-
նակը բազմապատկելով գործավարձային գնահատմանը, կստացվի
ամբողջ բրիգադայի գործավարձային աշխատավարձի ընդհանուր
գումարը: Այդ գումարը բաժանվում է պրիգադայի մասնակիցնե-
րի միջև նրանց կայուն դրույքի և ամեն մեկի աշխատած օրերի
քանակի հարաբերությամբ, նույն կարգով ինչ և գործարանի
արտադրական բրիգադայի նկատմամբ:

8. Վարձատրման յենթակա յե տվյալ ամսում նկուղում
մշակման համար ամեն վրձակում գտնվող (աղանելու, գործըռու և
սառեցման նկուղում) պանրի ամբողջ քանակը:

9. Ընթացիկ ամսում արտադրությունից նկուղի հանձնվող
պանրի քանակը հաշվում է կես չափով:

Որինակ՝ Հունիս ամսում արտադրվել և հանձնվել է նկուղին
52 ցենտներ, այդ հաշվում է, վոր հունիս ամսում յեղել է 26
ցենտներ.

10. Խնամելու պրոցեսսի ընթացքում վնասված պանրի
խնամողների կամ աղ անողների անուշադիր վերաբերմունքից
խոտան ստացվելու համար, աշխատավարձի դրույքը պակասեց-
վում է 50 տոկոսով:

Նման դեպքերը դասվում են՝

ա) պանիբները կանաչ. սե կամ կարմիր բորբոսով վարակվելը.

բ) պանիբների կեղեվի վնասվելը.

գ) պանրում առաջացած փոսիկները. աննորմալ աղանելու հետեւանքով.

դ) տրորված և ջարդված գլուխները.

յե) պանրի արտաքին այլ արտաները, վորոնք առաջացել են խնամքի ժամանակ:

11. Նկուղում պանիրների խնամքի վորակի մասին յեզրակացութուն տալիս և գործարանի վարպետը կամ աշխղեկը, իսկ վեճ առաջանալու դեպքում, հարցը լուծվում և տրեստի արտադրական հրահանգիչի կողմից:

12. Պանրի ակներեվ խտտանը, վորն առաջացել և նկուղում բանվորների կողմից իրենց աշխատանքին անուշադիր կամ անխնամ վերաբերվելու հետեւանքով, բոլորովին վարձատրման յենթակա չէ:

Դ. ԱՇԽԱՏԱՆԲԻ ԳՈՐԾԱՎԱՐՁԱՅԻՆ ՎԱՐՁԱՏՐՈՒԹՅՈՒՆ ԼԱՐՈՐԱՆՏՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

1. Լաբորանտի տարվա տարիֆային դրույքը բաժանվում և յերկու մասի, ըստ վորի 40 տոկոսը վճարվում և լաբորանտին վորպես ամսական կալուն դրույք, իսկ 60 տոկոսը կազմում և գործավարձային վարձատրության ֆոնդը:

2. Գործավարձային վարձատրության մեկ տարվան ֆոնդը բաժանվում և կաթի և կաթնամթերքների նախագծվող անալիզների պլանային քանակի վրա ըստ աշխատողունակության, վերածած հալասարաչափ կոյեֆֆիցենտի (Տես կցված աղյուսակը)

3. Դրա համար, գործարանի լաբորանտը աշխղեկի կամ վարպետի հետ միասին կազմում են տվյալ գործաքանում նախագծվող և արտադրական տեխն, որագրում, յուղի հաշվեկշռի հաշվետվությունում, կաթ հանձնողների հաշվառկային տեղեկագրերում ամեն որ գրանցվող, արտադրական հետեւանքները արտացոլելու համար, միանգամայն անհրաժեշտ բոլոր տեսակների անալիզների տարեկան պլանը:

Այդ պլանը քննարկվում և գործարանի արտադրական խորհրդակցությունում, վորից հետո հաստատվում և շրջգործվարչության կառավարիչների կողմից:

4. Նախագծվող, պարտադիր կարգով կատարվելիք բոլոր անալիզները բազմապատեկելով աշխկարողունակության կոեֆֆիցիյենտին, ստացվում և անալիզների պայմանական միավորների թիվը: Այս անալիզների բոլոր պայմանական միավորների

Թվերը գումարվում է և ստացած այդ ընդհանուր գումարի վրա բաժանվում է լաբորանտի տարվան աշխատավարձի գործավարձային մասը: Ստացվող գումարը կազմում է մեկ պայմանական անալիզի գնահատումը: Պայմանական անալիզի այդ գնահատումը բազմապատկած ամեն անալիզի աշխատարողունակության կոեֆֆիցենտով, կստացվի տվյալ անալիզի գնահատումը:

5. Աշխատավարձի գործավարձային մասը լաբորանտին տրվում է նրա կողմից մեկ ամսում փաստորեն կատարված անալիզների հաշվի հիման վրա: Հաշվետու ման յենթակա յեն միայն այն անալիզները, վորոնք համապատասխանորեն զբանցվել են գործարանի սեխնիկական մատյաններում և որագրերում (լաբորանտի որագիր, արտադրական-տեխն. որագիր և այլն):

6. Ըստ պլանի պարտադիր կարգով չնախատեսանված անալիզները լաբորանտը կատարում է գործարանի վարպետի, աշխղեկի կամ դիրեկտորի պահանջով, լրացուցիչ վճարով, տարվա սկզբից սահմանված գնահատումներով: Այդ անալիզների հաշվետուում կատարվում է առանձին տեսքում զբանցելու միջոցով:

7. Այն անալիզները, վորոնք իրենց մոջ ճշտությամբ արատավորված են, վարձատրման յենթակա չեն:

ՅԵ. ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԳՈՐԾԱՎԱՐՁԱՅԻՆ ՎԱՐՁԱՏՐՈՒՄ ԱՇԽԱՏՈՂՆԵՐԻ ԱՅԼ ԿԱՏԵԳՈՐԻԱՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ

1. Շրջագործվաըչուծյունների կառավարիչների, արտադրական հրահանգիչների և մթերման տեղուչների, նաև հաշվային աշխատակիցների համար պրոգրեսիվ անհատական գործավարձի կարգով-աշխատանքի վարձատրման նկատմամբ, տարբիֆային համաձայնությունում տրված է բավական պարզ ցուցմունք, ուստի այդ հարցի վերաբերյալ վորեիև պարզաբանում չի պահանջվում:

2. Այս հրահանգում վարկե փոփոխություն մտցնելու կամ տեղում գործի պրակտիկ դրվածքի հետեվանքով լրացումներ անելու անհրաժեշտության դեպքում, այդ փոփոխությունը և լրացումները կարող են թույլատրվել հատկապես տրեստի դիրեկտորի և կաթնադղյունաբերության կենտկոմի լիազորի հաստատմամբ:

Պլավմապոպրոմի Հայաստանի սեխի դիեկտոր ՈԹՅԱՆ

Կարնադյունաբերության միության Կենսկոմի լիազոր՝

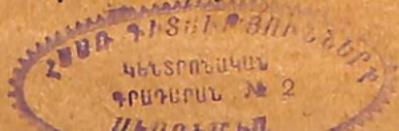
ՔՈՐՈՍՅԱՆ

Ճ ի Ղ ա ե՝

Ա Ղ Յ Ո Ւ Ս Ա Կ

Գործարանային լաբորանտների անալիզներին, զբանց աշխարհողունակութեան և արտադրութեան նորմաները

№	ԱՆԱԼԻԶՆԵՐԻ ԱՆՎԱՆՆԵՐԸ	Վերականգնողականութեան և ֆիզիկական	Վոր գործարանի համար անհրաժեշտ ավյալ անալիզը	Պլանի համար անհրաժեշտ նորմա
1	Կաթ հանձնողների կաթի յուղի տոկ վորոշելը . . .	1,0	բոլոր գործարաններին	Կաթերից և կոլմանես. աճեն որ, մյուս հանձնողներից 10 որում 1 անգամ
2	Ոլորտի, խտանուղի և շիջուկի յուղի վորոշելը	1,5	«	Պանրի 1 ցենտ. 6 անալիզ
3	Քանի « « «	1,5	«	Յուղի 1 « 4 «
4	Սկրի « « «	1,8	«	1 ամսում 100 անալիզ
5	Պանրի « « «	2,5	Կատարվում և հատուկ առաջադր.	
6	Յուղի մեջ յեղած ջրի տոկոսը վորոշելը . . .	3,0	բոլոր գործարաններին	Յուղի 1 ցենտ. 2 անալ.
7	Պանրի մեջ յեղած աղի տոկոսը վորոշելը . . .	6,0	Շվեյարան. հոլլանդական և բալտիկյան	
8	Յուղի մեջ յեղած աղի տոկոսը վորոշելը . . .	3,0	Կատարվում և հատուկ առաջադր.	
9	Պանրի մեջ յեղած աղի տոկոսը վորոշելը . . .	9,0	«	
10	Կաթի, սերի, որբատի, քանի և աղաջրի թթվութ. վորոշելը . . .	0,5	բոլոր գործարաններ.	Ամսում 150-ական անալիզ
11	Մակարդի թթվութ. վորոշ.	1,0	«	« 30 «
12	Կաթի, սերի, որբատի տեսակարար կշիւր վորոշելը	0,3	«	Պանրի 1 ցենտ. 2 անալ.
13	Կաթի թթվութ. վերջին աստիճանը վորոշելը . . .	0,1	«	Կաթի 1 « 3 «
14	Կաթի միլանիկան կեղտաստան աստիճանը . . .	0,5	«	Աճեն մեկ կաթ հանձնողին ամիսը 2 անգամ
15	Սերման, մակարդախարման և բեղուկազգային վորոշ.	1,7	Յեվրոպական պանիր. արտադր. գործ.	Ամսում 100 անալիզ

ԳԱԱ Հիմնարար Գիտ. Գրադ.

FL0003209

[134.]

320

A $\frac{\text{II}}{23670}$